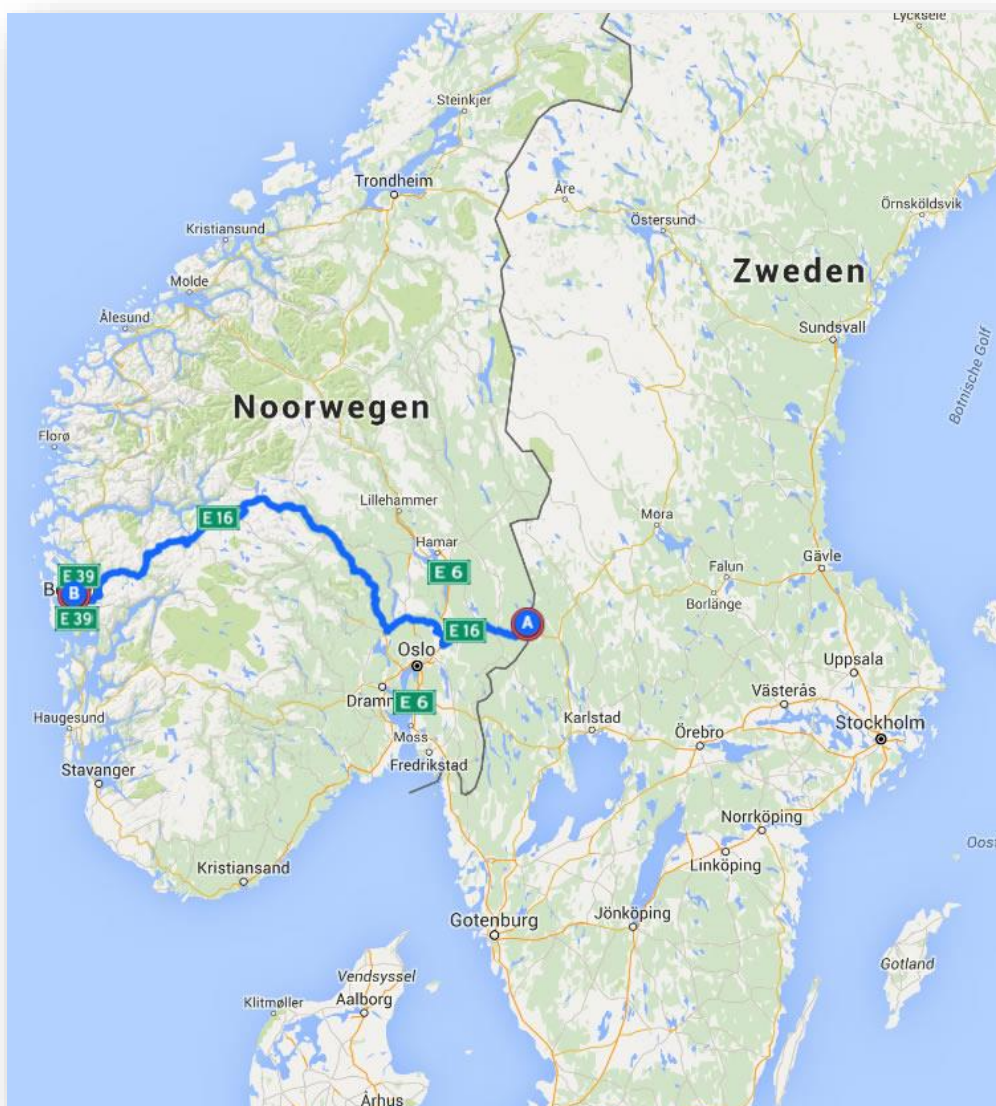

Autosnelweg

**Bergen –
Øyermoen (N-S)**

Noorwegen

- De E16 is een Europese weg en gedeeltelijke motorweg in Noorwegen.
- De weg vormt een oost-westroute door het zuiden van het land, vanaf Bergen aan de westkust naar de grens met Zweden bij Øyermoen.
- In de E16 ligt de langste wegtunnel ter wereld, de 24 kilometer lange Lærdalstunnelen.
- De totale route is 629 kilometer lang, waarvan 6 kilometer als motorweg en 18 kilometer als motortrafikkveg (exclusief dubbelnummeringen).

De E16 in Bergen.

- De E16 begint in het centrum van Bergen, en komt via de veerdienst vanaf Edinburgh in het Verenigd Koninkrijk.
- De E16 is vanaf hier een motorweg en gaat door een 4 kilometer lange tunnel langs Bergen naar het noorden.
- De snelweg telt 2x2 rijstroken en valt deels samen met de E39.
- De E16 loopt langs de kust naar het noorden en bedient enkele voorsteden.
- Bij Nyborg splitsen de E16 en E39, waarbij de E39 langs de westkust verder naar het noorden gaat, en de E16 landinwaarts loopt - naar het oosten.
- Het landschap langs de route is uitermate spectaculair, en de E16 loopt langs het Sør fjord, een 30 kilometer lange fjord.
- Vanaf de E16 slaat de Osterøybrua af, een spectaculaire hangbrug over het fjord.

De E16 door Bærum.

- Oostelijker loopt de E16 door Voss, omringd door hoge bergen.
- Hierna volgt de Gudvangentunnelen, met 11,4 kilometer lengte de tweede langste tunnel van Noorwegen.
- Men komt dan bij Aurland uit, aan het Aurlandsfjord. Kort hierna volgt de 24,5 kilometer lange Lærdalstunnelen, de langste wegtunnel ter wereld.
- De E16 loopt door ruig berglandschap door het binnenland van zuidelijk Noorwegen.
- Naar het oosten toe worden de bergen langzaam minder hoog, met name wanneer de E16 naar het zuidoosten afbuigt door het Aurdal.
- Hier en daar bevinden zich enkele ongelijkvloerse kruisingen.
- Vanaf Hønefoss voert de weg oostwaarts via Grua naar de luchthaven Gardermoen.
- De E16 ligt ruim ten noorden van Oslo langs, en eindigt dan bij Gardermoen op de E6.

Noorwegen

- Het tweede deel begint iets zuidelijker bij Kløfta op de E6, ten noordoosten van Oslo.
- De weg is eerst een 2x2 motortrafikkvei tot Nybakk, en verloopt daarna via Skarnes naar Slomarka, waar opnieuw een gedeelte 2x2 motortrafikkvei begint.
- De weg komt uit in Kongsvinger, een regionale stad in het oosten van het land.
- Vanaf daar voert de weg eerst oostwaarts, later noordwaarts en weer oostwaarts tot de grens met Zweden bij Øyermoen.
- De E16 in Zweden gaat dan verder naar Torsby.

Geschiedenis

Bergen

- De snelweg is door Bergen in 1988 opengesteld met de opening van de Fljøyfjellstunnelen.
- Het was oorspronkelijk gepland om de E16 tussen Vågsbotn en Arna te verdubbelen naar 2x2 rijstroken.
- In 2015 is de planvorming gestopt nadat bleek dat de hoeveelheid verkeer minder was dan verwacht.

Bergen - Oslo

- De meeste tunnels tussen Bergen en Oslo zijn in de jaren 80 gebouwd, daarvoor moest het verkeer veelal via bergpassen of smalle kustwegen.
- De lange Gudvangatunnelen is in 1991 opengesteld voor het verkeer.
- De Flenjatunnelen, die 5 kilometer lang is, is in 1986 opengesteld.
- De 24,5 kilometer lange Lærdalstunnelen is in 2000 opengesteld, en is de langste wegtunnel van Noorwegen, Europa en de wereld.
- In 2004 opende de 3 kilometer lange Borgundtunnelen en in 2008 de 2 kilometer lange Tuftåstunnelen. Op 20 december 2013 opende de Vangstunnelen.
- Op 8 december 2014 opende een nieuw en geoptimaliseerd 10 kilometer lang tracé van de E16 tussen Bagn en Fønhus in Oppland.
- Dit is sindsdien een tolweg.

Oslo

- Op 26 mei 2009 opende een nieuw stuk snelweg in de westelijke voorsteden van Oslo, een stuk van 4 kilometer in Bærum.
- Dit loopt grotendeels ondergronds. Het deel tussen Hønefoss en Oslo maakt inmiddels geen deel meer van de E16 uit, maar was in 2014 nog wel als zodanig bewegwijzerd.

Noorwegen

Oslo - Zweden

- In oktober 2007 werd een 12 kilometer lange 2x2-weg tussen de E6 bij Kløfta en Neskollen opengesteld.
- Sinds 2012 loopt de E16 over deze route.
- Op 27 november 2014 opende 17 kilometer 2x2 E16 tussen Slomarka en Kongsvinger.
- Dit is een motortrafikkvei.
- Per 25 september 2012 is de E16 verlengd vanaf Oslo tot de grens met Zweden, en verder tot de E4 bij Gävle.
- Hiermee werd de E16 zo'n 120 kilometer langer, waarvan 102 kilometer als individuele route tussen de E6 en de Zweedse grens.
- Het deel tussen Hønefoss en Bærum bij Oslo is komen te vervallen als E16.
- Hoe dit stuk sindsdien genummerd is, is nog onduidelijk.
- De route oostelijk van Kongsvinger was oorspronkelijk smal en bochtig.
- Dit traject loopt door afgelegen bosgebied.
- Omstreeks 2010-2012 is twee derde van de route opgewaardeerd naar een bredere weg met twee gemarkeerde rijstroken; eerst tussen Kongsvinger en Masterud en later vanaf Øyerموen tot de Zweedse grens.
- In 2014 is het middelste deel tussen Masterud en Øyerموen verbreed naar 1x2 rijstroken.

Toekomst

- De E16 is een belangrijke weg voor Noorwegen, daar deze twee van de grootste steden en economische centra van Noorwegen verbindt: de westelijke stad Bergen en de hoofdstad Oslo.
- Sinds de jaren 80 wordt de E16 gestaag verbeterd, met name door het bouwen van tunnels, zoals de 24,5 kilometer lange Lærdalstunnelen.
- Desondanks zijn veel trajecten nog erg smal, met name in het westen van Noorwegen langs de fjorden.
- De rijbaan is hier soms niet breed genoeg om te passeren.

Bergen

- Een belangrijk plan is de bouw van Arnatunnelen, een 8 kilometer lange tunnel tussen Bergen en Arna, die de E16 moet afsnijden, zodat men vanuit Oslo rechtstreeks naar Bergen kan.
- Dit maakt de route naar Bergen circa 15 kilometer korter, en ontvlecht de E16 met de E39.

Noorwegen

Bergen - Voss

- Tussen 2012 en 2014 is een verkenning uitgevoerd naar de upgrade van de E16 tussen Bergen en Voss.
- Het projectgebied loopt vanaf Arna tot Voss.
- Gekozen is voor een gecombineerde weg/spooraanpak die circa 33 miljard NOK kost.
- Gepland is om 68 kilometer van de E16 op te waarderen.
- Een klein deel tussen Arna en Trengereid krijgt 2x2 rijstroken, de rest krijgt 2x1 rijstroken met rijbaanscheiding in éénbuizige tunnels.
- Van de 68 kilometer loopt circa 50 kilometer ondergronds in tunnels.

De E16 langs het Vangsmjøse in Oppland.

- Het Filefjell is de belangrijkste pasovergang van de E16 tussen Bergen en Oslo.
- Van de routes tussen Oslo en Bergen wordt deze in de winter het meest benut omdat het Filefjell het meest beschut ligt van alle bergpassen tussen beide steden.
- Echter de E16 is niet erg hoogwaardig uitgebouwd.
- Tussen 2011 en 2017 wordt de E16 gemoderniseerd en verbreed over 40 kilometer, waarvan 20 kilometer over een nieuw tracé.
- Het project kost 1,760 miljard NOK, of circa € 230 miljoen.

Aurdal - Bagn

- Tussen Bjørgo bij Aurdal en Bagn komt een 11 kilometer lang nieuw tracé, inclusief een 4,3 kilometer lange tunnel.
- De aanleg kost circa 1.320 miljoen NOK (€ 160 miljoen) en wordt deels met tolheffing gefinancierd.

Oslo - Hønefoss

- Alhoewel de E16 formeel niet meer door Oslo loopt met het openstellen van een nieuw tracé naar Gardermoen, wordt het oude deel van Hønefoss tot Oslo toch nog als E16 beschouwd op de bewegwijzering en door Statens Vegvesen.
- In januari 2015 is de aanleg van 3,5 kilometer motorvei tussen de E18 in Sandvika en Wøyen begonnen, in de westelijke suburbs van Oslo.
- Dit project wordt deels vanuit Oslopakke 3 gefinancierd en kost in totaal 3,8 miljard NOK.
- Het project omvat de 2,3 kilometer lange Bjørnegårdtunnel.

Noorwegen

- Op termijn moet ook een 8,5 kilometer lang deel net buiten Oslo naar 2x2 rijstroken verbreed worden, tussen Bjørum en Skaret.
- Dit kost vermoedelijk 3,4 miljard NOK.
- Het tussenliggende deel van Wøyen tot Bjørum is in 2009 al verbreed naar een 2x2 autosnelweg.
- Uiteindelijk moet de hele E16 tussen Hønefoss en Oslo een nieuw tracé krijgen, samen met Ringeriksbanen, onderdeel van de spoorlijn Oslo - Bergen.
- Op 2 februari 2015 werd hiervoor het aanbevolen tracé bekendgemaakt waarna op 30 augustus 2015 het groene licht werd gegeven voor het grote project.
- De aanleg moet medio 2019 starten.
- Het gecombineerde spoor/verkeersproject kost 26 miljard kronen (circa € 2,8 miljard).

Kløfta (E6) - Kongsvinger

- De E16 (voormalige RV2) wordt tussen de E6 en Kongsvinger opgewaardeerd naar een 2x2-weg met een maximumsnelheid van 90 km/h.
- De eerste fase, vanaf de E6 bij Kløfta tot Nybakk is reeds gerealiseerd over 10,5 kilometer.
- In oktober 2007 was dit project afgerond.
- De tweede fase van Slomarka naar Kongsvinger is 15,2 kilometer lang en was sinds 2011 in aanleg.
- Dit deel is op 27 november 2014 opengesteld.
- De derde fase is de aanleg van het deel tussen Nybakk en Herbergåsen.
- De aanleg hiervan moet in 2017 beginnen.
- De vierde fase is de aanleg van het deel tussen Herbergåsen en Slomarka.
- Het is nog niet bekend wanneer dit deel in aanleg gaat.
- Op 14 augustus 2012 zijn voor fases drie en vier de contracten getekend.
- Dit gedeelte is in totaal 32 kilometer lang.
- De aanleg van de gehele 60 kilometer lange 2x2-weg kost 6 miljard NOK, of ongeveer € 820 miljoen.
- De aanleg wordt deels met tol gefinancierd.
- Bij Nybakk is een tolstation.

Noorwegen

Verkeersintensiteiten

- Dagelijks rijden 21.000 voertuigen door de tunnel langs Bergen, wat stijgt naar 54.000 voertuigen ten noorden van de stad, het drukste punt van de E16.
- Na de afsplitsing met de E39 rijden er nog 15.000 voertuigen, wat landinwaarts snel daalt naar 4.000 voertuigen per etmaal.
- In Voss rijden dagelijks 10.000 voertuigen en 1.900 voertuigen door de Gudvangatunnelen.
- Door de nabijgelegen Lærdalstunnelen rijden dagelijks 1.800 voertuigen en slechts 800 voertuigen per etmaal over de Filefjell.
- Bij Fagernes stijgt dit langzaam naar 3.200 voertuigen en 8.700 voertuigen langs Ringerike.
- In 2011 reden er dagelijks 10.700 voertuigen ter hoogte van Borgen (ten oosten van de E6) en 8.800 voertuigen ten westen van Skarnes.
- Tussen Skarnes en Kongsvinger reden 9.300 voertuigen.

Begin: **Bergen**

Einde: **Øyermoen (N/S)**

Lengte: **629 km**

Noorwegen

Bergen

E16

Bergen Algemeen

- Er is geen stad in Noorwegen waarover zo veel grapjes worden gemaakt als Bergen ± 223.000 inwoners.
- Eén onderwerp ligt voor de hand: de regen.'De kinderen in Bergen worden geboren met een paraplu in de hand' zeggen de Noren en:
- 'De honden in Bergen blaffen naar iedereen die geen paraplu bij zich heeft'.
- Inderdaad, het kan niet ontkend worden dat Bergen de regenrijkste stad van Europa is en bijna driemaal zoveel millimeters neerslag vangt als De Bilt.
- Maar misschien reist u onder een gelukkiger gesternte en dat is dan een meevaller, want er is veel te zien en te doen in Bergen, meer dan in welke Noorse stad buiten Oslo ook.
- Dat geldt zeker voor het jaar 2000, wanneer Bergen aan de beurt is om culturele hoofdstad van Europa te zijn.
- Een ander onderwerp van plagerijen is de Amsterdam - Rotterdam- rivaliteit tussen Bergen en Oslo.
- De Bergenaar noemt de Osloër een provincialen op zijn beurt wordt hij uitgemaakt voor "bastaard- Noor".
- Eigenlijk hebben beide partijen een beetje gelijk.
- Oslo is nooit een echte stad geweest en menig Bergenaar heeft 'vreemd' bloed in de aderen.
- In de Middeleeuwen, toen Denemarken het voor het zeggen had en Noorwegen er maar als wingewest ' bij hing', was Bergen een bloeiende handelskolonie van de Hanze en bevolkten Duitse kooplieden de handelskade, die toen als 'Tyskerbrygge' (Duitserkade) bekend stond.
- Maar ook heel wat Schotten en Engelsen staken over naar de Noorse westkust en verscheidene Noorse families dragen een Engelse naam (o.a. de dichtersfamilies Dass en Collett en de ' baronnen' van Rosendal).
- Omgekeerd heeft Bergen zich altijd graag op Engeland georiënteerd en de Bergenaar heeft iets van dat flegmatieke van zijn overbuurman.
- Toen de Noorse krone nog hoog en het Britse pond laag genoteerd stond, was een dagje winkelen in Newcastle voor veel Bergenaren een plezierig tijdverdrijf.
- Door de gunstige koers en de belastingvrije winkels aan boord van de veerschepen haalden ze de reiskosten er ruimschoots uit.
- U moet ook niet vergeten dat - in de tijd van moeilijke verbindingen - Bergen volledig geïsoleerd lag.
- Pas sinds enkele jaren is er althans 's zomers een pontvrije verbinding tussen Bergen en Oslo.

Noorwegen

Bereikbaarheid van Bergen.

- Bergen wordt vaak beschouwd als de poort tot de fjorden.
- Het ligt dan ook ideaal voor een exploratie van de fjorden in West-Noorwegen.
- Van hieruit kunt u met auto, bus, trein en boot zowel de Hardanger- als de Sognefjord bereiken.
- Om in Bergen te komen via de routes vanaf Oslo, Drammen, Larvik en Kristiansand, moet u in Brimnes de veerpont over Eidfjord, een uitloper van de Hardanger fjord nemen.
- Vandaar gaat de snelste route over weg nr. 13 naar Voss en verder over de E16 naar Bergen.
- De afstand Brimnes-Bergen bedraagt ongeveer 160 km.
- Een mooiere maar meer tijdrovende route voert via de soms wat smalle weg nr. 7 langs de Hardangerfjord naar Norheimsund en verder naar Trengereid waar u de E16 bereikt.
- De schitterende uitzichten over de fjord maken de omweg meer dan goed.

Geschiedenis van Bergen.

- De voormalige havenplaats van de Vikingen kreeg in 1070 stadsrechten van Olav III Kyrre (1066-1093) en behoort daarmee tot de oudste steden van Noorwegen.
- De plaats ligt gunstig binnen een krans van zeven heuvels, die reiken tot een hoogte van 620 m, en bezit een mild klimaat door de warme Golfstroom.
- Van een vissersdorp groeide Bergen uit tot een belangrijke stad.
- In de 12de en 13de eeuw beleefden handel en visserij een bloeiperiode.
- De bevolking nam gestaag toe, er werden kerken en kloosters gebouwd en de koning resideerde in de vesting Bergenhus.
- In de 14de en 15de eeuw was Bergen lid van de Hanze, een verbond van handelssteden dat hier bovendien een kantoor stichtte, de Tyske Bryggen (Duitse aanlegplaats) en dat vrijwel de gehele handel naar zich toe trok.
- Duitse kooplieden bezaten in Bergen tot in de 16de eeuw een grote invloed.
- Na het vertrek van de Hanzekooplui kwamen ook meer Noorse handelaars tot welvaart, ondanks de concurrentie van Kopenhagen, dat door de Deense koningen, die ook over Noorwegen regeerden, werd voorgetrokken.
- Zelfs verschillende stadsbranden (de grootste woedde in 1702) hebben de voorspoed van Bergen niet blijvend beïnvloed.
- Toen de stad in de 19de eeuw eindelijk van de remmende Deense concurrentie was bevrijd, werd ze economisch steeds belangrijker voor Noorwegen.
- Toch was Bergen tot in het begin van de 20ste eeuw alleen over water bereikbaar en tot voor kort moest op de route van Oslo naar Bergen nog altijd gebruik worden gemaakt van een veerboot.

Noorwegen

- In 1992 werd een geheel 'veervrije' verbinding (via Hønefoss, het Hallingdal, Flåm en Voss) geopend.
- Er is nu ook een directe spoorverbinding tussen Oslo en Bergen.
- De Tweede Wereldoorlog heeft in Bergen grote schade veroorzaakt.
- De stad had veel te lijden van de explosie van een Duits munitieschip in de haven en van geallieerde bombardementen op de Duitse onderzeebootbasis.

Bergen in 't kort

- In 2000 was Bergen een van de culturele hoofdsteden van Europa, wat gepaard ging met allerlei speciale evenementen.
- Dat de keus op Bergen viel is niet verwonderlijk.
- Denk alleen maar aan het grote internationale muziekfestival dat hier jaarlijks wordt gehouden.
- Bovendien kan Bergen bogen op een bijzondere culturele traditie.
- Zo is het respectabele Bergens filharmonisch orkest het oudste in Noorwegen (1765), terwijl ook het theater uit 1850, Den Nationale Scene, er prat op kan gaan als eerste in het land te zijn opgericht.
- Daarnaast zijn er verschillende beroemde namen met de hoofdstad van de provincie Hordaland ± 240.000 inwoners, inclusief voorsteden verbonden, zoals componist Edvard Grieg en vioolvirtuoos Ole Bull.
- Talrijke musea completeren ten slotte het beeld van een stad die in cultureel opzicht swingt.
- Een grote vissers- en handelsvloot, gecombineerd met belangrijke industrieën, is de andere zijde van Bergen.
- Tot de grootste concerns behoren die van visconserven, scheepsbouw, chemie, brouwerijen en voedingsmiddelen.
- Het toerisme is dankzij de gunstige ligging de laatste jaren flink in betekenis toegenomen.
- Steeds meer cruiseschepen leggen aan in Bergen.

Noorwegen

Fløyfjellstunnelen (3.825 m)

De Fløyfjellstunnel

- De Fløyfjellstunnel is een tunnel in Noorwegen, gelegen in Hordaland.
- De tunnel is onderdeel van de E16 en E39 in de stad Bergen.

Kenmerken

- De Fløyfjellstunnel is een tweebuizige tunnel, met buizen van 3.825 en 3.195 meter lengte.
- De tunnel telt 2x2 rijstroken en is een motorvei, de E16/E39 loopt er doorheen als oostelijke rondweg van Bergen.
- Het zuidelijk tunnelportaal is gelegen bij het centrum van Bergen, het noordelijk portaal aan de noordkant.
- De buis voor verkeer richting zuiden is een stuk korter dan de buis voor verkeer richting noorden.
- De tunnel is gelegen in een bocht en doorkruist het Fløysfjell, de bergrug aan de oostzijde van de stad Bergen.

Geschiedenis

- De tunnel is aangelegd als onderdeel van de motorvei van Bergen naar het noorden.
- De buis voor verkeer richting noorden opende op 7 juli 1988 voor het verkeer.
- Daarna is korte tijd verkeer in twee richtingen door de tunnelbuis geleid, tot in 1989 de buis voor verkeer richting zuiden opende.
- Door de tunnel hoeft verkeer niet meer door het centrum van de stad Bergen.

Verkeersintensiteiten

- De tunnel wordt relatief intensief bereden, met ± 44.000 voertuigen per dag.

Bomstasjon

Noorwegen

 Sandviken	E16
--	------------

Sandviken

- Sandviken is de hoofdstad van de gemeente Sandviken in het landschap Gästrikland en de provincie Gävleborgs län in Zweden.
- De plaats heeft 22574 inwoners (2005) en een oppervlakte van 1546 hectare.
- De plaats ligt ongeveer 20 kilometer ten westen van de stad Gävle, aan het meer Storsjön.
- Sandviken is gesticht in 1862.
- De naam Sandviken betekent zandbaai, behalve deze stad zijn er nog verschillende andere plaatsen in heel Scandinavië met dezelfde naam te vinden.

 Nyhavnsveien	E16
---	------------

 Vågsbotn	E16
---	------------

 Eidsvåg	E16
---	------------

Eidsvåg

- Eidsvåg is een plaats in de Noorse gemeente Nesset, provincie Møre og Romsdal.
- Eidsvåg telt ± 882 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 1,18 km².

 Åsamyrane	E16
--	------------

 Åsane-Senter	E16
---	------------

Åsane

- Åsane is het noordelijkst gelegen stadsdeel van Bergen, de tweede stad van Noorwegen.
- Het heeft ± 38.487 inwoners (2008) op een oppervlakte van 71,07 km².
- Åsane is een voormalige gemeente.
- Het werd op 1 januari 1904 afgesplitst van Hamre als aparte gemeente.
- Op 1 juli 1914 werd een deel van de overgebleven gemeente Hamre, met 622 inwoners, bij Åsane ingedeeld.
- Op 1 januari 1972 werd Åsane samengevoegd met Bergen, Arna, Fana en Laksevåg en werd het een stadsdeel van Bergen.
- De E16 en E39 lopen door het stadsdeel.

Einde snelweg

Noorwegen

	Arnanipatunnellen
---	--------------------------

 Herland	E16
--	------------

	Risnestunnellen
---	------------------------

	Trengereidtunnellen
---	----------------------------

	Stavenestunnellen
---	--------------------------

	Bogetunnellen
---	----------------------

	Dalseidtunnellen
---	-------------------------

 Voss	E16
---	------------

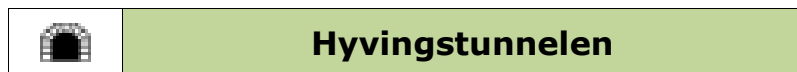
Voss

- Voss is een gemeente aan het Vangsvatnet-meer in de Noorse provincie Hordaland.
- De gemeente telde ± 13.850 inwoners in januari 2005, waarvan 49,3% mannelijk.
- Het aandeel ouderen (67 jaar of ouder) is 17,4%.
- De gemeenteregistratie telde 23 personen met (van oorsprong) de Nederlandse nationaliteit.
- In de omgeving zijn skigebieden.
- In de zomer zijn er mogelijkheden voor watersport en sporten zoals parapente en parachutespringen.
- Er is verder een waterval, de Tvindefossen, gelegen op 110 meter van de E16.

Geschiedenis

- De inwoners van het plaatsje zouden in 1023 door Olav de Heilige bekeerd zijn.
- Het "Olavskruis", dat zich tussen gemeentehuis en postkantoor bevindt, stamt waarschijnlijk uit die tijd.
- De "Vangs-kerk", in vroeggotische stijl, werd in 1277 ingewijd.
- Haar muren zijn tot 2m dik.
- Het stenen altaar dateert vermoedelijk ook uit die periode.
- Door een Duits bombardement in 1940 werd de plaats grotendeels verwoest.

Noorwegen

Aurland

- Aurland is een gemeente in de Noorse provincie Sogn og Fjordane gelegen aan de Aurlandsfjord.
- In Aurland bevindt zich de Nærøyfjord, een zijarm van de Sognefjord die in de UNESCO Werelderfgoedlijst is opgenomen.

De Aurlandsfjord

- De Aurlandsfjord is een zijarm van de Sognefjord gelegen in de provincie Sogn og Fjordane in Noorwegen.
- De fjord is circa 29 km lang.
- Enkele plaatsen bij de fjord zijn Flåm, Vik en Aurland.
- Aan de Aurlandsfjord ligt ook het dorp Undredal.
- Circa 6 kilometer buiten Aurland, aan de weg RV 243, bevindt zich een uitzichtpunt op de Aurlandsfjord, Stegastein genaamd.
- De Nærøyfjord is een zijarm van de Aurlandsfjord die zich ongeveer halverwege de fjord afsplitst.

Aurlandsvangen

- Aurlandsvangen is een plaats in de Noorse gemeente Aurland, provincie Sogn og Fjordane.
- Aurlandsvangen telt ± 560 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 0,63 km².

Noorwegen

Gudvangatunnelen (11.428 m)

De Gudvangatunnel

- De Gudvangatunnel is een tunnel in Noorwegen, gelegen in de E16 in Sogn og Fjordane.
- De tunnel is 11.428 meter lang.

Kenmerken

- De Gudvangatunnel ligt bij Gudvangen en doorkruist de bergrug tussen het Nærøyfjord en het Aurlandsfjord.
- De 11.428 meter lange tunnel is enkelbuizig met tegenverkeer.
- De tunnel ligt in de E16 van Bergen naar Oslo.
- De tunnel ligt ongeveer 15 kilometer ten westen van de bekendere Lærdalstunnelen.
- De tunnel ligt in een helling, het westelijk portaal bij Gudvangen ligt bijna op zeeniveau terwijl het oostelijke portaal op zo'n 390 meter hoogte ligt.
- De tunnel loopt door bergen tot 1.400 meter hoogte.
- De tunnel is tolvrij.

Geschiedenis

- De tunnel is eind jaren '80 aangelegd en verliep door een volledig nieuw gebied, dat voorheen nog niet door wegen ontsloten werd.
- Hiermee kreeg de E16 ook vorm als verbinding tussen Bergen en Oslo.
- De tunnel opende 17 december 1991 voor het verkeer en was destijds de langste tunnel in Noorwegen, een titel die de tunnel 9 jaar kon vasthouden totdat in 2000 de meer dan twee keer zo lange Lærdalstunnelen opende.

Verkeersintensiteiten

- In 2011 reden dagelijks circa 2.000 voertuigen door de Gudvangatunnel.

Noorwegen

Flenjatunnelen (5.053 m)

De Flenjatunnel

- De Flenjatunnel is een tunnel in Noorwegen, gelegen nabij Flåm in Sogn og Fjordane.

Kenmerken

- De Flenjatunnel verloopt onder de Flenjæggi, een bergrug ten westen van het Aurlandsfjord.
- De enkelbuizige tunnel is 5.053 meter lang en is een schakel tussen de 11 kilometer lange Gudvangatunnelen en de 24 kilometer lange Lærdalstunnelen.
- Door de tunnel verloopt de E16 van Oslo naar Bergen.

Geschiedenis

- De Flenjatunnel was de eerste van de drie lange tunnels van de E16 in dit gebied en werd in 1986 opengesteld.
- In 1991 opende de Gudvangatunnel naar het westen en in 2000 de Lærdalstunnel naar het oosten.

Verkeersintensiteiten

- In 2011 reden dagelijks zo'n 2.000 voertuigen door de Flenjatunnel.

Fretheimtunnelen

Noorwegen

Lærdalstunnelen (24.509 m)

De Lærdalstunnel

- De Lærdalstunnel is een tunnel in Noorwegen, gelegen in de E16 in Sogn og Fjordane.
- De tunnel is met 24.509 meter de langste wegtunnel ter wereld.

Kenmerken

- De Lærdalstunnel is een enkelbuisige tunnel met tegenverkeer onder de Aurlandsfjell tussen Lærdal en Aurland.
- De tunnel verloopt in noordoostelijke richting en is onderdeel van de E16 van Bergen naar Oslo.
- De tunnel is dermate lang dat speciale ontwerpen zijn bedacht om bestuurders alert te houden.
- De tunnel is opgedeeld in 4 segmenten van 6 kilometer, gescheiden door 3 grote grotten met blauw licht.
- Hier is mogelijkheid om te stoppen.
- Er is geen veiligheidsbuis langs de tunnel, in plaats daarvan zijn er vluchthavens elke 500 meter en 15 plaatsen waar een vrachtwagen of bus kan keren.
- In de brede grotten kan een vrachtwagen zelfs keren zonder te hoeven steken.

Geschiedenis

- De tunnel is tussen 1995 en 2000 aangelegd en was onderdeel van een project om de E16 tussen Bergen en Oslo te verbeteren.
- Vanaf 1967 verliep de hoofdroute over de Aurlandsfjell, toen de Fylkesvei 243 opende.
- Reeds in 1975 werd door het parlement besloten dat de hoofdroute tussen beide steden via het Filefjell zou lopen bij Lærdal.
- In 1992 werd besloten de tunnel aan te leggen, die daarna in 5 jaar tijd is aangelegd.
- De tunnel werd geopend door koning Harald V op 27 november 2000.
- De aanleg kostte destijds 1050 miljoen NOK.
- Bij openstelling was het veruit de langste verkeerstunnel ter wereld, en was bijna 8 kilometer langer dan de vorige recordhouder, de Gotthardtunnel in Zwitserland.

Tol

- In tegenstelling tot veel grote wegenprojecten in Noorwegen is de Lærdalstunnel tolvrij.

Verkeersintensiteiten

- In 2011 reden dagelijks zo'n 1.700 voertuigen door de tunnel.

Noorwegen

	Seltatunnellen
---	-----------------------

	Borgundtunnellen (3.053 m)
---	-----------------------------------

	Tuftåtunnellen
---	-----------------------

	Hønefoss	E16
---	-----------------	------------

Hønefoss

- Hønefoss is een plaats in de Noorse gemeente Ringerike, provincie Buskerud.
- Hønefoss telt ± 13.930 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 9,98 km².

	Jevnaker	E16
---	-----------------	------------

Jevnaker

- Jevnaker is een plaats in de Noorse gemeente Jevnaker, provincie Oppland.
- Jevnaker telt ± 4268 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 3,64 km².

	Grua	E16
---	-------------	------------

Grua

- Grua is een plaats in de Noorse gemeente Lunner, provincie Oppland.
- Grua telt ± 1506 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 0,88 km².
- De oudste ijzermijn van Noorwegen is hier gesitueerd.

Noorwegen

Gardermoen

E16

Gardermoen

- Gardermoen is een plaats in de Noorse gemeente Ullensaker, provincie Akershus, en telt ± 100 inwoners.
- Luchthaven Oslo Gardermoen ligt ten oosten van de plaats.

Luchthaven Oslo Gardermoen

- Luchthaven Oslo Gardermoen (ICAO: ENGM IATA: OSL Noors: Oslo Lufthavn Gardermoen) is de grootste internationale luchthaven van Noorwegen en de belangrijkste luchthaven van Oslo.
- De luchthaven ligt bij het plaatsje Gardermoen in de gemeente Ullensaker ca. 50 km ten noorden van Oslo.
- De luchthaven had meer dan 19 miljoen passagiers in 2007.
- Op deze luchthaven zijn ook de C-130 Hercules-transportvliegtuigen van de Koninklijke Noorse luchtmacht gestationeerd.

Geschiedenis

- De eerste vlucht op Gardermoen vond plaats in 1912.
- De luchthaven was toen een militaire basis van het Noors-Deense leger.
- Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd het vliegveld gebombardeerd door de invallende Duitse troepen.
- De Duitsers herbouwden al snel het vliegveld en rustten het uit met twee landingsbanen van 2000 m.
- Na de Tweede Wereldoorlog werd de luchthaven eveneens gebruikt voor chartervluchten en intercontinentale vluchten.
- De landingsbaan van de toenmalige luchthaven Fornebu was immers te kort om intercontinentale vluchten te ontvangen en er waren te weinig slots beschikbaar.
- De capaciteitsproblemen op Fornebu Airport en de onmogelijkheid om de luchthaven uit te breiden zorgden ervoor dat de Noorse overheid op zoek moest gaan naar een plaats om een nieuwe luchthaven te bouwen.
- Op 8 oktober 1992 werd beslist om de nieuwe luchthaven op te trekken in Gardermoen.
- Een nieuwe maatschappij Oslo Lufthavn AS werd opgericht om de Gardermoen en Fornebu uit te baten.
- De nieuwe luchthaven werd meteen uitgerust met een HST-spoorlijn, de Gardermobanen.
- Via deze spoorlijn konden de treinen met een snelheid van 210 km/u sporen tussen Oslo Sentralstasjon en de luchthaven.

Noorwegen

- Op 8 oktober 1998 werd de luchthaven van Gardermoen in gebruik genomen en werd de luchthaven van Fornebu gesloten voor het verkeer.

Infrastructuur

- De luchthaven heeft slechts één terminal.
- De capaciteit van deze terminal is bijna volledig bereikt en daarom heeft Avinor beslist om een tweede terminal te bouwen tegen 2012.
- De bestaande terminal zal daarenboven verder worden uitgebreid zodat de luchthaven jaarlijks 28 miljoen passagiers zou kunnen ontvangen.
- De definitieve goedkeuring van de uitbreiding zal in het voorjaar van 2009 worden gegeven.

	E6	→	E16
		→	

	E6	→	E16
		→	

 Skarnes	E16
--	------------

Skarnes

- Skarnes is een plaats in de Noorse gemeente Sør-Odal, provincie Hedmark.
- Skarnes telt ± 2172 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 2,52 km².

 Kongsvinger	E6
--	-----------

Kongsvinger

- Kongsvinger is een plaats in de Noorse gemeente Kongsvinger, provincie Hedmark.
- Kongsvinger telt ± 11.181 inwoners (2007) en heeft een oppervlakte van 8,15 km².
- De stad ligt aan beide zijden van de rivier de Glomma.
- Aan de noordzijde van de rivier wordt de stad gedomineerd door Kongsvinger vesting welke dateert uit het einde van de 17de eeuw.

 Øyer	E6
---	-----------

 E16
--